

Let izhaja od oktobra 1947
kot tednik — Od 1. januarja
1958 kot poltednik — Od
1. januarja 1960 trikrat te-
densko, in sicer ob pone-
deljkih, sredah in sobotah

GLAS

KRANJ — SOBOTA, 5. OKTOBRA 1963 —
LETO XVI. — ST. 116 — CENA 20 DINARJEV

Ustanovitelji: občinski odbori SZDL Jesenice
Kranj, Radovljica, Škofja Loka, Tržič — Izdaja
CP »Gorenjski tisk« — Urejuje uredniški odbor
— Glavni in odgovorni urednik Gregor Kocijan

GLASILO SOCIALISTIČNE ZVEZE DELOVNEGA LJUDSTVA ZA GORENJSKO

PROGLAS ZBORA ODPOSILANCEV SLOVENSKEGA NARODA

PROGLAS
ZBORA ODPOSILANCEV SLOVENSKEGA NARODA

Slovenski in Slovenke! Svobodno izvoljeni odposilci slovenskega naroda, ki ste v svojih slovenskih domovih in v tujini, se po končanem delu obsejamo na vse slovenski narod in ga s posvetom pozivamo.

V letu osvoboditve, ki je bilo tako dolgo in tako težko, da se je slovenski narod udeležil osvoboditve, ki je bila tako velika, da je slovenski narod postal svobodna država, se je slovenski narod udeležil osvoboditve, ki je bila tako velika, da je slovenski narod postal svobodna država, se je slovenski narod udeležil osvoboditve, ki je bila tako velika, da je slovenski narod postal svobodna država...

Iz razprave na seji upravnega odbora GTZ

Z enostransko propagando moramo prekiniti

Kako bo z blejskim golf igriščem — Priprave za turistične planarne konference — Novi turistični prospekti

KRANJ, 4. oktobra — Včeraj dopoldne je bila v Kranju 13. seja upravnega odbora Gorenjske turistične zveze. — Upravni odbor se med poletno sezono ni sestajal, zato je imela seja zelo obširen dnevni red. Iz njene vsebine povzemamo nekatera zanimivejša vprašanja, kot na primer razpravo o konceptu razvoja turizma za Gorenjsko, razpravo in sklepe o blejskem golf igrišču, razgovor o pripravah na planarne konference turističnih društev in na redni letni občni zbor GTZ itd.

so, da bi morali začeti s sistematično propagando na teh območjih posebno sedaj, ko bo Gorenjska z novim letališčem v Brnikih po značilnih poteh izredno dobro povezana z večino evropskih držav.

Nadaljevanje na 2. strani 3

Zvezna sindikalna delegacija v Škofji Loki

Škofja Loka, 4. oktobra — Danes ob 15. uri sta prispeli v Škofjo Loko predstavnici Zveze sindikatov Jugoslavije, ki sta prej obiskali Maribor in Ljubljano. V srečanju s člani predsedstva loškega občinskega sindikalnega sveta sta se gostji zanimali za sistem stanovanjske in gradnje, ki je bil v tej občini hitro in skrbno pripravljen. Ker sta bili s sistemom v glavnem že seznanjeni, sta se predvsem zanimali za rezultate in problematiko okrog tega vprašanja. — Članici centralnega sveta ZSJ sta na poti po Sloveniji spremljala Dolga Boštjančič z republikanske sindikalnega sveta in Franc Horjak, tajnik okrajnega sindikalnega sveta Ljubljana.

Prekvalifikacija — izjema, ne pravilo

Ob javni razpravi o tehničnih in njim ustreznih strokovnih šolah

V okviru javne razprave na podlagi gradiva o tehničnih in njim ustreznih šolah, ki ga je izdal republiški sekretariat za šolstvo, da bi omogočil sistematično delo pri urejanju te vrste šolstva, naj bi odgovorili tudi na pomembno vprašanje, kakšen naj bi bil lik tehnika. Gre namreč za to, da niti njegovo znanje niti delo navadno nista dovolj dobro opredeljena, kar v dobrih delu pripomore k pogostim težnjam po nadaljevanju študija na visokih šolah. Take težnje seveda same po sebi niso škodljive, vendar pa zato, ker so zelo pogoste, ker vnašajo nesorazmerna sredstva in visokostrokovni kader v naših gospodarskih organizacijah in ker so v bistvu prekvalifikacije, niso zaželene.

Teze za javno razpravo pripravljajo, da naj bi bile srednje strokovne šole izobraževalne ustanove, ki bi pripravljale slušatelje za delo v gospodarstvu ali v družbenih službah, nikakor pa ne bi smele biti le pripravljavnice za študij na šoli višje stopnje. Mnoge tehnične in ustrezne šole v tem

Nadaljevanje na 2. strani 4

Ko so govorili o globalnem konceptu razvoja turizma na Gorenjskem, so se člani odbora precej razgovorili o propagandi. Struktura inozemskih gostov namreč odkriva dejstvo, da je naša propaganda najmočnejša v Zahodni Nemčiji in v Avstriji (od koder menda gostje prihajajo, če jih posebej vabimo ali pa ne), zelo šibka in neučinkovita pa je v državah Zahodne Evrope in Skandinavije, čeprav so ta področja za naš turizem zelo zanimiva. Menili

Sredi zaleta ob vpisovanju ljudskega posojila za Skopje

Do včeraj že 328 milijonov

Upravni odbor Iskre odobril 40 milijonov dinarjev — Delavec dve tretjini dohodka

Kranj, 4. oktobra — Zadnje štiri dni so na vpisnih mestih Gorenjske vpsali novih 86 milijonov dinarjev ljudskega posojila za obnovo in izgradnjo Skopja. Skupno je bilo danes ob 12. uri vpisanega posojila 328.694.000 dinarjev, kar je lep dokaz naših delovnih ljudi in organizacij za pomoč bratskemu prebivalstvu Skopja za ureditev njihovega življenja v porušnem mestu.

Se zmeraj pa velja, da je doseženi uspeh pri individualnem vpisovanju zjel le delovne organizacije. V Kranju je že vpisalo posojilo 20.872 delavcev in uslužbencev, v radovljski občini 5.536, v tržaški 4.597, v škofjeloški 4.132 in v jeseniški občini 6.727 delavcev in uslužbencev. To dokazuje, da so kolektivni v glavnem zaključili

Nadaljevanje na 2. strani 2

Najbolj se je skupna vpisna vsota dvignila v zadnjih štirih dneh v kranjski občini, in sicer od okroglo 112 na 176 milijonov dinarjev. Seveda je k temu največ pripomogel prispevek tovarne Iskra, kjer je upravni odbor odobril 40 milijonov dinarjev iz svojih skladov. V jeseniški občini pa se je skupna vpisna vsota dvignila od okroglo 47 na 52 milijonov dinarjev, v radovljski občini od okroglo 38,5 na 42,8 milijonov, v škofjeloški občini od 25 na 30,3 milijona in v tržaški občini od 19,7 na 26,9 milijonov dinarjev posojila.

Vpisno mesto pri podružnici Narodne banke v Škofji Loki, kamor sporočajo zneske posojila za izgradnjo Skopja delovne organizacije loške občine. Pomočnik direktorja Savo Sink nam je tudi povedal, da se je pri posojilu dobro odrezal tudi kolektiv Narodne banke, saj je 29 zaposlenih prispevalo 300 tisoč dinarjev, kar zneso od 25 do 50 odstotkov njihovih mesečnih prejemkov

Iz raznih vpisnih mest v delovnih organizacijah se vedno sporočajo o primerih, ko delavci vpišejo velike zneske in z razumevanjem poudarjajo potrebo po solidarnosti ob taki nesreči. To je poudarjal tudi gradbeni delavec Mile Ilč v gradbenem podjetju Projekt v Kranju, ko je vpsal 20.000 dinarjev, čeprav je bil njegov celotni povprečni zaslužek

Največja je investicijska vsota za hotel Toplice. Z adaptacijo hotela Trst bo Bled dobil 95 novih ležišč. Po izračunih, ki so jih napravili v Toplicah, bodo gradbeni stroški za eno ležišče mnogo nižji, kot pa je to pri novih gradnjah. Iz lastnih sredstev bo hotel Toplice prispeval h gradnji nad 20 milijonov dinarjev, tako da se bo udeležba občine precej zmanjšala. Razen tega pa se je podjetje obvezalo prepustiti občinski skupščini vsa sredstva, ki bodo ustvarjena v letu 1963 od devizne razlike inozemskega turizma. Skupna investicijska vsota za Trst znaša nekaj več kot 177 milijonov.

Za normalen razvoj turističnega prometa v prihodnje je v Stari Fužini v Bohinju nujno potrebna gradnja nove restavracije, kjer bi

Nadaljevanje na 2. strani 1

1800 otrok v zdravstvenih kolonijah

Center za pionirska letovanja Kranj je gorenjska medobčinska ustanova in je v tem letu organiziral letovanje za pionirje z območja vseh petih občin. Skupaj je v zdravstvenih kolonijah letovalo 1736 gorenjskih otrok, razen tega je center organiziral letovanja za 50 avstrijskih otrok v Novigradu in 63 tržaških otrok v Zirovnici.

Iz občine Kranj je letovalo v zdravstvenih kolonijah 729 otrok, od tega 85 otrok v ortopedski izmeni v Novigradu, 64 otrok je

poslala posebna osnovna šola, RK Kranj pa je s sredstvi za preventivo omogočil letovanje 12 otrok. Z območja škofjeloške občine je bilo na omenjenih letovanjih 264 otrok in 23 otrok v ortopedski izmeni, z območja tržaške občine 155 otrok in 8 v ortopedski izmeni, z območja radovljske občine 138 otrok, 35 v ortopedski koloniji in pet otrok s spremstvom matere, z območja jeseniške občine pa 358 otrok, 11

Nadaljevanje na 2. strani 5

Z otvoritvijo razstave RAZVOJ LJUDSKE OBLASTI V SLOVENIJI v ljubljanski Moderni galeriji, ki jo je odprl prvi predsednik Osvobodilne fronte in predsednik odbora za praznovanje dvajsetletnice kočevskega zbora akademik Josip Vidmar, se je v četrtek pričelo praznovanje jubilejne obletnice zbora odposilancev slovenskega naroda. Danes dopoldne pa bo slavnostno zasedanje skupščine Socialistične republike Slovenije, na kateri bo govoril predsednik skupščine SRS Ivan Maček.

Jutri v Kočevje

Tudi v samem Kočevju so se že v četrtek pričele številne prireditve ob dvajsetletnici zbora odposilancev slovenskega naroda, ki bodo še danes, vrhunec pa bodo dosegli jutri dopoldne na Trgu 3. oktobra množično zborovanje. Na tem priložnosti slovenskega ljudstva bo govoril sekretar CK ZKS Iva Marinko.

Akademik Josip Vidmar je ob četrtekovi otvoritvi razstave o razvoju ljudske oblasti na Slovenskem poudaril, da se kočevski zbor med drugim odlikuje po njegovi vsestranosti in po tem, da sprelo tečaj in sklepov, ki jih je z zborom sprejel, je nedvomno razumljivo, zakaj ves slovenski narod s takim ponosom praznuje svoj veliki jubilej. Temu praznovanju se je množično priključila tudi Gorenjska, saj je bilo ta teden v gorenjskih krajih že mnogo prireditev ali razgovorov ob obletnici kočevskega zbora. Danes pa bo nekateri osrednje prireditve.

Množičnega zborovanja jutri dopoldne v Kočevju se bo udeležilo tudi mnogo Gorenjcev. Številni delovni kolektivni so že poskrbeli za prevoz v Kočevje, prevoz pa so za svoje člane organizirale tudi druge organizacije, kakor na primer združenje borcev, invalidov in organizacije in podobno. Samo iz Kranja in Škofje Loke se bo udeležilo preko tisoč ljudi. Zelo verjetno pa je, da bo udeležilo mnogo večje, ker so nekatera podjetja šele včeraj popoldne prejela točne številke o udeležbi na kočevskem zborovanju. Kakej bo torej jutri sprejelo množice in množice Slovencev, ki bodo ho iz iste, katerih predstavniki so pred dvajsetimi leti v skupnem domu odločno začrtali razvojno pot slovenskega naroda. — I.P.

S seje občinske skupščine Radovljica

Nove investicije za gostinstvo

Štiri gostinska podjetja bodo najela 311 milijonov posojila za gradnje in notranje izboljšave — Udeležba občine naj bi bila nižja od predlaganih 50 odstotkov

Na zadnji seji občinske skupščine Radovljica so odborniki med drugim obravnavali vprašanja nadaljnjega razvoja turizma ter gospodarsko utemeljenost novih gradenj in adaptacij gostinskih objektov. — Odločno so se spet zavzeli za intenzivnejšo gradnjo turističnih objektov na Gorenjskem, ker je prihodnost nadaljnjega razvoja v veliki meri odvisna od večjih investicijskih vlaganj. Na seji so razpravljali tudi komisijo za uvedbo 42-urnega delovnega časa in ocenili so dosedanj potek vpisa ljudskega posojila za gradnjo Skopja.

Na temeljni razpravi o turističnem razvoju so odborniki odločili, da se za kreditne v gostinstvu v sicer: gostinsko podjetje za hotel Toplice, za hotel Bled, Menili so, da so se zanje odločile gospodarske organizacije, ki so se zanje odločile za nadaljnji razvoj turističnega prometa. Zaradi težavnega položaja pa so odločili, da občina manjša od zahtevanih 50 odstotkov. To vprašanje bodo poskušali urediti z gospodarsko banko, ki zahteva tolikšen

OBISČITE

BLAGOVNICO Kokra KRANI

OTVORITEV
DANES
5. X. 1963

Gorenjska po kočevskem zboru

Proglas in dejanja

Dve glavni nalogi — vse za osvoboditev in delo za izgradnjo ljudske oblasti — sta tudi na Gorenjskem dobili velik odmev.

«Nismo mogli tako pripraviti volitev, kakor bi kdo pričakoval: z volilnimi seznammi in tajnim glasovanjem, z dolgoletnim vzgajanjem ljudi v političnih in gospodarskih družstvih...»

Tako opisuje vestnik OF slovenskega naroda Kmečki glas 15. oktobra 1943 način, kako so volili delegate za KOČEVSKI ZBOR. Volitve odposlancev so bile v glavnem od 20. do 25. septembra, in to v osvobojenih krajih, v organizacijah OF, v partizanskih enotah in drugod, kjer je bilo pač mogoče.

Tri noči je v kočevskem sokolskem domu zasedalo 572 poslancev iz vseh krajev Slovenije. Udeleženci so največ poudarjali potrebo vsi vse za našo vojsko in osvoboditev, pritrjevali so delo odborov OF na terenu kot prvega zarodka ljudske oblasti, obsojali izdajstvo in sodelovanje z okupatorjem in poudarjali nujnost nadaljnje pomoči na strani svobodoljubnih in naprednih sil sveta.

Kmalu zatem, ko so se vrnil na delegati iz Kočevja, in še posebej po II. zasedanju AVNOJ, so kaj kmalu začela prihajati jasnejša navodila o odnosih do boja, začela so se jasneje opredeljevati misli vsakega posameznika, naraščala je izgradnja oblasti, so začeli dobivati stvarnejše oblike z nastajanjem narodnoosvobodilnih odborov itd.

Tovariš Boris Kidrič je na kratko to tako ocenil: «Kočevski zbor odposlancev slovenskega naroda predstavlja hkrati brez kakršnegakoli pridržka — edinstveno narodno manifestacijo na novo, Titovo Jugoslavijo. Zamaže demokratične narodne oblasti na slovenskih tleh, ki jih je na predloženem seznamu v soimenski vseh svobodno izvoljenih odposlancev uzakoni kočevski zbor, so bile tudi v popočitnem skladu s kasnejšimi sklepi II. zasedanja AVNOJ.»

Kako so odposlanci Gorenjske prenesli duh kočevskega zbora na svoja območja, naj povedo dejstva o kasnejšem razvoju oboroženih napadov na okupatorja in o prvih zasedanjih oblasti.

Napad na vlak ...

Na Gorenjskem so naši borci prizadejali Nemcem mpo gozib. Napadali so utrjene položajke, kolone in patrole na odprtem terenu in zelo ovirali že-

lezniški in avtomobilski promet. Napadli so utrjene postojanke Sovodenj in Nova Oselica. Zaradi močnega pritiska so Nemci izpraznili Davčo. Pri napadu na

Sovodenj je naša artilerija pobila v postojanki 40 financarjev in 30 ranila. Vse postojanke so naše enote zasedle. Nemške patrole so naši napadli pri Gorenji vasi, Leskovcu, pri Bukovem, pri Krizah v bližini Golnika in pri Selcih. Razbite so bile železniške postaje Jošt pri Kranju, Podnart in Zabrica. Minerji so minirali progo pri Skofji Loki. Uničen je bil vojaški vlak, 110 Nemcev mrtvih in 20 lažje in težje ranjenih. Minirana je bila proga med Radovljico in Jesenicami: iztirjen je bil vlak in uničenih 6 vagonov, ostali pa težko poškodovani. Pri Dobravi je bil razbit vlak, pri Bledu je bila uničena lokomotiva in poštni vagon, pri Joštu je bil iztirjen in uničen tovorni vlak. Cesta Skofja Loka — Blegaš je bila močno poškodovana. Sabotažne skupine so poškodovale na Gorenjskem 4 tovarne, uničile 1 motocikel s priklopliko in iz skladišča zaplenile: 1 minomet, 2 puškomicultraže, 22 pušk, 3 pištole in telegrafski kabel (iz vojnega poročila glavnega štaba NOV in

Puške, titovke, zastave in dobro razpoloženje volivcev je dajalo posebno obeležje ob postavljanju prve, resnično ljudske oblasti. Na sliki volitve NOO na Brezovici pri Kropi oktobra 1944 (dokument oddelka NOB v Muzeju Kranj)

POS za čas od 7. do 27. novembra 1943).

Izkušnje iz Bohinja

V zgornji dolini bohinjskega kota so imeli že konec 1943. leta sedem NOO. Utrjevali in usposabljali pa so se po vsem območju odbori OF, ki so imeli v svojem sklopu referate za gospodarstvo, za socialne zadeve, finančnega referenta, ki je skrbel za pobiranje davkov in plačevanje najnujnejših izdatkov in podobno. Več sto novih odborov NOO pa je bilo izvoljenih približno leto kasneje — v oktobru in novembru 1944. leta na pobudo pokrajinskega odbora OF za Gorenjsko. Med prvimi so volili na Javorjah, v Lukovici, v Železnikih, Češnjici, Jesenovicu, na Brezovici, Dobravi, Ovsislah, v Stari Fužini, Srednji vasi nad Bohinjem, na Jereki, v Koprivniku, v Gorjušah, v Poljanah in drugod.

Zaradi razumljivih takratnih okoliščin niso bile priporočljive velike teritorialne enote. Zato je skoraj vsaka vasica imela svoj NOO, Gorenjska pa je bila razdeljena kar na tri okrožja z osmimi okrajji: po 3 okrajji so bili v Jeseniškem in kranjskem okrožju, 2 okrajja pa je imelo škofjeloško okrožje.

Tako se je po kočevskem zboru borila, osvobajala in pripravljala na svobodo Gorenjska.

Kranjska gora pred zimsko sezono

Vsa gostišča bodo odprta

Tudi počitniški domovi naj bi odprli vrata tujim gostom

Poletna turistična sezona je končana in kolone tujih avtomobilov se že vračajo prek obmejnih prehodov domov. Trenutno zatiše, ki je sedaj nastalo, pa bodo gostinski in turistični delavci izkoristili za pripravo na zimsko sezono. Ne bi si upali trditi, da to velja na splošno, nedvomno pa je tako v Zgornjesavski dolini, kjer so pred nedavnim imeli v Kranjski gori pravzaprav še sredi precej močnega utripa poletne turistične sezone posvetovanje gostinskih in turističnih delavcev o pripravah za letošnjo zimsko sezono. Na teh posvetovanjih so sklenili, da bo pozimi pluzilo cesto do obeh mejnih prehodov — torej do Rateč in Podkorenskega sedla — Cestno podjetje v Kranju, lokalne ceste pa jeseniško komunalno podjetje in krajevne skupnosti same.

OTVORITEV RESTAVRACIJE

Danes, to je v soboto, 5. oktobra, bodo odprli restavracijske prostore hotela Prisank v Kranjski gori, ki so bili sicer odprti že v času planiškega tedna. Tedaj je bil izveden tudi tehnični prevzem restavracijskih prostorov, medtem ko bo ta za preostali del hotela — to je za sobe oziroma ležišča, opravljen po dosedanjih predvidevanjih do srede tega meseca. Hotel Prisank pa bo odsej stalno odprt, saj je bilo že med letom precej povpraševanja in tudi negodovanja, zakaj so se njegova vrata za letno sezono zaprla. Ne bi ponovno obravnavali ta vprašanja, ker je pomembnejše to, da bo hotel Prisank s svojimi zmogljivostmi v letošnji zimski sezoni že na razpolago prav gotovo številnim obiskovalcem Kranjske gore in njenih smučišč. Za krajši čas pa bodo sedaj zaradi čiščenja in potrebnih popravil v Kranjski gori zaprti motel, in sicer največ za mesec dni.

VELIKO POVPRASEVANJE

Po nekaterih informacijah je zanimanje za Kranjsko goro v letošnji zimski sezoni veliko, za prenočišča in druge storitve ne povprašujejo le domači turisti, temveč tudi tujci. Spričo tega je razumljivo, da je Kranjska gora za letošnjo zimsko sezono praktično že zasedena; na razpolago je sicer še nekaj privatnih sob. Razen tega pa bodo letos v Kranjski gori pokrenili tudi zanimivo in potrebno akcijo, za katero je dalo pobudo že omenjeno posvetovanje, ki ga je pred zimsko sezono sklicala občinska skupščina Jesenice, da bi bile zmogljivosti počitniških domov, ki jih v Kranjski gori ne manjka, na razpolago tudi širšemu krogu kranjskogorskih obiskovalcev. To bi bilo smotno predvsem z dveh stališč. Prvič zato, ker bi bilo poslovanje počitniških domov ob večji in seveda časovno daljši zasedenosti rentabilnejše, drugič pa bi bilo takšno povečanje gostinskih oziroma turističnih zmogljivosti v prid kranjskogorskega turizma kot celote. Zato se bodo turistično društvo in drugi pristojni organi povezali z upravami teh počitniških domov in z njimi skupno proučili možnosti za oddajo zmogljivosti teh domov tujim gostom. Eden izmed osnovnih ciljev turističnega prizadevanja je namreč tudi ta, da bi v Kranjsko goro privabili čimveč turistov in da jih ne bi bilo treba odklanjati, kar se je že dogajalo. Zato bodo v letošnji zimski sezoni v Kranjski gori odprta tudi vsa gostišča.

In za konec še eno zanimivost iz Kranjske gore, ki sicer ne spada v priprave pred letošnjo zimsko sezono. Pred hotelom Prisankom nameravajo prihodno pomlad postaviti veliko reliefno tablo, ki bo prikazovala Kranjsko goro z okolico. — I. P.

Obračun letovanj

Izmenjava pionirjev in mladincev z drugimi jugoslovanskimi in tujimi mesti — Seminar za pionirske starešinske svete

KRANJ, 4. oktobra — Na večernejši seji so člani predsedstva občinske zveze DPM Kranj poslušali podrobno poročilo o izvedbi tega leta prvih organiziranih razmenjav 82 pionirjev v Fažani in 10 pionirjev v Zeleni gori. DPM je zanje pripravila skupaj s taborniki gre pri tem za izmenjavo pionirjev in mladincev z območja kranjske občine s pionirji in mladinci iz petih jugoslovanskih mest, iz Oldenburga in iz La Clotat ter s skupino avstrijskih otrok.

Sodelovanje s taborniki pri organizaciji letovanja v Fažani se je izkazovalo kot zelo koristno, zato so nameravali v prihodnje še naprej izboljšati in poglobiti. Komisija za letovanja je pred počitnicami skušala pridobiti sindikalne podružnice po gospodarskih organizacijah, da bi omogočile letovanje za skupine otrok svojih članov. Ker vsem kandidatom priporočili učenje ustreznega jezika in to uveljavili tudi kot pogoj.

Mladinski zbor gimnazije Sisak sodeluje na slavnostni akademiji

Kranj, 5. oktobra — Danes ob 20. uri bo v dvorani kina Center v Kranju SLAVNOSTNA AKADEMIJA ob dvajsetletnici kočevskega zbora. Na akademiji bodo sodelovali mladinski zbor gimnazije Sisak pod vodstvom dirigenta Stjepana Runcičja, mladinski zbor gimnazije Kranj pod vodstvom dirigenta Janka Pribiščiča in simfonični orkester pod vodstvom dirigenta Boga Klobučarja.

Krajevni praznik v Cerkljah

Cerklje — V tem tednu so pripravili bivše občine Cerklje na Gorenjskem pričeli s praznovanjem krajevnega praznika. Vsako leto obude spomin na pomembne zgodovinske dogodke, ki se je pripetil v noči od 4. na 5. oktober 1944 v Zalogu pri Cerkljah. Slanodrova brigada je v tej noči uničila v Bolkovih gostilni 12-clanski štab »črne roke« za Gorenjsko. Kot prerinja leta bodo tudi letos ta dogodek oz. krajevni praznik kar najbolj slovesno proslavili. Osrednja prireditev se je pričela v četrtek, 3. oktobra, zvečer z otvoritvijo javne razsvetljave v Cerkljah. Po otvoritvi je sledila slavnostna seja krajevne skupnosti, na katero so povabili tudi predstavnike krajevnih političnih in društvenih organizacij. Po slavnostni seji je bila v združenem domu še slavnostna akademija. Program so pripravile domače organizacije. Za zaključek praznovanja bo v nedeljo dopolne zborovanje pri sponemniku padlih borcev na Davovcu, popoldne pa bo sledila ocenjevalna vožnja AMD Cerklje

so se priprave začele precej pozno, se je odzvala le sindikalna podružnica tovarne Planika, ki je prijavila 19 otrok. Vendar je za to tudi po drugih podjetjih precejšnje zanimanje, kar bo kazalo izkoristiti v prihodnjem poletju. V okviru prijateljstva med šestimi jugoslovanskimi mesti se je letos spet mudila v Kranju skupina pionirjev iz Zemuna, Pule, Zagreba, Titograda in Bitole. Člani predsedstva so sprejeli predlog, da bi s zvezami DPM v teh mestih skušali doseči sporazum o tem, da bi to prijateljsko obliko spoznavanja med seboj razširili na večje skupine. Tako bi na primer lahko skupine pionirjev iz Kranja odhajale na letovanja v letovališča pionirjev iz drugih mest in obratno. V zvezi z letovanji v tujini, posebno še v Angliji in Franciji, kamor odhajajo predvsem mladinci, so pripomnili, da naj bi

Mladinski zbor gimnazije Sisak sodeluje na slavnostni akademiji

Sporod slavnostne akademije, na katero vabi občinski odbor SZDL Kranj, obsega Internacionalno, slavnostni nagovor ter skladbe Zapis o Titu, Jadovanka za teletom, Tatinska sraka, Humoreska in Majska pesem.

Krajevni praznik v Cerkljah

četrtek, 3. oktobra, zvečer z otvoritvijo javne razsvetljave v Cerkljah. Po otvoritvi je sledila slavnostna seja krajevne skupnosti, na katero so povabili tudi predstavnike krajevnih političnih in društvenih organizacij. Po slavnostni seji je bila v združenem domu še slavnostna akademija. Program so pripravile domače organizacije. Za zaključek praznovanja bo v nedeljo dopolne zborovanje pri sponemniku padlih borcev na Davovcu, popoldne pa bo sledila ocenjevalna vožnja AMD Cerklje

Kranjska gora, 5. oktobra — Danes bodo odprli restavracijske prostore hotela Prisank v Kranjski gori. Ti prostori so bili sicer odprti že v času planiškega tedna, vendar so jih kasneje spet zaprli.

Kratek zapis po letnih konferencah mladinskih aktivov

Napredek je, vendar so še pomanjkljivosti

Te dni mladinski aktiv oziroma tovarniški komiteji v tržiški občini zaključujejo s svojimi letnimi konferencami, ki so razen drugega nedvomno dale tudi precej materiala in predlogov za razpravo na občinski mladinski konferenci, ki bo predvidoma prve dni novembra. Danes — to je v soboto bodo še zadnje konference tovarniških aktivov, ki bi sicer morale biti po prvotnem okvirnem programu izvedene do srede septembra. Toda ta zakasnitev pravzaprav niti ni kdo ve kako pomembna; zlasti še, ker so mogoče daljše priprave ugodno vplivale na samo kvaliteto konferenc.

renc, prav gotovo pa je treba iskati vzroke tudi kje drugje. Druga pomanjkljivost, ki pa je mogoče objektivnega značaja, pa je ta, da mladi v svojih razpravah niso znali in mogli najti svoje ustrezno mesto pri nekaterih aktualnih družbeno-ekonomskih dogajanjih. Seveda ne gre tega posploševati na vse konference in vse razprave, vendar je to pomanjkljivost, ki v delu letošnjih konferenc ni bila povsem izjema.

KAJ PA KLUBSKI PROSTORI

Iz analize tokratnih konferenc mladinskih organizacij je mogoče nadalje tudi povzeti, da sama mladina premalo sistematično obravnava možnosti za pridobitev prostorov za klubsko življenje mladih. Iz izkušnj preteklih let povzemamo, da je bilo to včasih bolj ali manj kampanjsko, medtem ko bi zdaj prav ob vnesplošni razpravi za izdelavo sedemletnega plana kazalo načeti tudi vprašanje pridobivanja prostorov za klubsko življenje mladih. Svoje mesto je na zadnjih konferencah mladinskih aktivov dobil tudi vplis posojila za obnovo in izgradnjo Skopja, ki so se mu tudi tržiški mladinci z razumevanjem odzvali. — P

Zavarujmo otroke v promet

Prvega oktobra se je začela zveza prometna akcija pod geslom ZAVARUJMO OTROKE V PROMETU, ki naj bi zajela vso državo, vzgojiteljski kader in vse, ki so odgovorni za vzgojo naših mladincev. Če pogledamo statistiko prometnih nesreč v Sloveniji v letu 1942, lahko ugotovimo naslednje: Med 4.691 prometnimi nesrečami so 1.100 prometnih nesreč smrtnih, 2.000 prometnih nesreč smrtnih, 1.700 prometnih nesreč, od teh 190 smrtnih mladine. Od tega je bilo 117 smrtnih in 162 smrtnih s poškodovanimi otroki.

Program je obširen, uresničen pa bo le s pomočjo in sodelovanjem vseh, zlasti pa tistih, ki jim je namenjen. Zato bi bilo prav, da bi v tej akciji sodelovale vse društvene organizacije, ki na kakršen koli način skrbijo za prometno vzgojo. — T.

Iz naših kolektivov

Dokaj skromna oprema sovodenskega Termopola — trije stroji za varjenje plastičnih mas — ne zadošča potrebam oziroma naročilom, ki prihajajo

Veliko zanimanje za njihovo dejavnost

Izdelki iz plastičnih mas sovodenskega obrtnega podjetja KOMBINAT si utirajo pot na tržišča — Pomanjkanje prostorov in obratnih sredstev

V začetku lanskega leta so se v Sovodnju v Poljanski dolini združila vsa štiri obrtna podjetja v kolektiv z imenom KOMBINAT. Medtem ko se je v tem času lesni obrat priključil škofjeloški Jelovici, pa v okviru združenega obrtnega podjetja delujejo še čevljarji in kovaški obrat ter delavnice za predelavo plastičnih mas. Tamkajšnja tovrstna dejavnost je edina daleč naokoli, zato bi jo kazalo nekoliko boljše spoznati.

Potrební bi bili novi prostori

21 zaposlenih v obratu Termopol dela sedaj v treh delavnicah v sovodenskem združenem domu in v leseni stanovanjski baraki za njim. Oddaljenost dokaj neprimernih prostorov oziroma delavnic ovira redno delo, zato so v podjetju letos začeli misliti na novo gradnjo, v kateri bi bili izključno prostori obrata za predelavo plastičnih mas. Idejni načrti za novo stavbo so že izdelani, vendar bo moralo podjetje iskati posebno gradbeno dovoljenje, ker zemljišče, kjer želijo graditi ta objekt, ni v tako imenovanem vplivnem območju. Tako jim bo pred odobritvijo občinske skupščine dovoljenje moralo izdati elektro podjetje in vodna skupnost. Tudi vprašanje sredstev za gradnjo še ni rešeno, vendar v kolektivu menijo, da jim bo s kreditom priskočila na pomoč občinska skupščina oziroma komunalna banka, medtem ko so del pripravljene prispevali tudi sami iz lastnih sredstev.

Izdelki grede dobro v promet

Artikli iz plastičnih mas, ki jih izdeluje sovodenski Termopol, so na tržišču precej iskani. Tako ima obrat vedno več naročil za izdelavo različnih polivinilnih ovtikov, vrečk in drugih podobnih stvari. Tako je pred kratkim beogradsko podjetje Export-press naročilo 50000 ovojnih map za nekatera podjetja jugoslovanske kemične industrije, 2000 map pa za neko drugo tvrdko. Sicer pa je kombinat doslej v glavnem izdeloval te stvari za Iskro Elro in LTH.

Kot pravijo, bi vse še nekako šlo, če bi le imeli tehničnega vodjo »tehnika kemije«. Tako pa so v glavnem sami nestrokovni delavci ukvarjali s tistim, kar je pred štirimi leti začel ljubljčan Ivanuša. Sam je napravil tudi enega izmed varilnih strojev, ki je še sedaj steber osnovnih sredstev tega majhnega podjetja. Prav zato, da bi lahko nabavili nove stroje in tako lahko prevzeli večja naročila, ki so jih morali doslej zavržati, pa bi potrebovali tudi več obratnih sredstev — iz kredita, ker jih ob taki opremljenosti sami ne morejo kaj prida ustvariti.

Termopol je dobival vedno večja naročila za plastične izdelke z različnimi napisi. Sistem tiskanja s pomočjo varjenja je bil prepočasen in drag, ker so morali za vsak napis naročiti klišee pri kranjski Puškarni, zato so se odločili za »mrežasti tisk«. To je mnogo hitrejši, ker na ovtike in druge izdelke iz plastičnih mas nanašajo barvo skozi posebne mrežaste klišee. Sprva so te klišee dobivali iz tekstilne industrije »uporabljajo jih namreč tudi za barvanje tkanin«; ker pa niso popolnoma ustrezali, so si na podstrešju združenega doma v Sovodnju napravili laboratorij, v katerem delavec mrežasti klišee izdelava v enem dnevu. Sprejeli so tudi že prvo večje naročilo plastičnih izdelkov z mrežastim tiskom, in sicer jim je beogradska podjetje Svetlost naročilo enajst milijonov lističev s številkami od ene do deset.

Po številnih naročilih, ki prihajajo v Sovodnje, se vidi, da ima dejavnost podjetij za predelavo plastičnih mas lepe perspektive, zato šestnajst milijonov dinarjev, kolikor predvidevajo, da bo stala gradnja, ki je pogoj za sprejemanje večjih naročil, verjetno res ne bo stran vržen denar. — J. Z.

Ustanovili so sklad »Ivana Brodarja«

Sredstva sklada za nagrade šolskih nalog o gasivstvu

Škofja Loka, 4. oktobra — Na predčerašnjem seji občinske gasivske zveze so zaradi nenadne smrti dosedanjega predsednika Ivana Brodarja izvolili dosedanjega podpredsednika Mira Markeljca iz Železnikov, za novega podpredsednika pa Antona Uršiča iz Virmaša. Na tej seji so tudi ustanovili sklad »Ivana Brodarja«, čigar sredstva bodo namenjena za nagradjevanje najboljših šolskih nalog s področja požarnovarnostne dejavnosti.

Republiška gasivska zveza je ženi pokojnega Ivana Brodarja, ki je v letih po vojni med drugim veliko prispeval k razvoju gasivstva v komunah, namenila pomoč 50.000 dinarjev, leta pa je to odklonila. Zaradi tega pa je občinska gasivska zveza ustanovila sklad »Ivana Brodarja«.

Ze letos bodo najboljše šolske naloge o požarnovarnostnem tednu nagradjene iz tega sklada. Za vsako osemletko znašajo nagrade 2.000, 1.500 in 1000 dinarjev, za gimnazijo pa bodo podelili samo eno nagrado v višini 2000 dinarjev.

St. S.

Novost v gradu Podvin

Koledar domačih specialitet

V stari graščinski kleti bodo uredili stilski samopostrežni prostor

Sedaj ko je glavni direndaj v zvezi z živahno turistično sezono mimo, so se v gradu Podvin začeli pripravljati na zanimivo novost, ki je nova tako za ta obrat kot za naše gostinstvo sploh. Sestavili so koledar specialitet, ki se bodo zvrstile, vsak dan po ena, preko mrtve sezone. Specialitete bodo pripravljali poleg jedi, ki so gostom stalno na voljo, na koledar pa so jih vnesli toliko, da se večina njih po enkrat ne bo ponovila.

S tem želijo na vzgleden način zadostiti težnjam, da bi naša gostinska podjetja nudila domačim in posebno še tujim gostom več domačih specialitet, ki na jedilnikih skorajda nimajo več svojega mesta. Na gastronomskem koledarju bodo zastopane znane gorenjske jedi, primorske, štajerske, dolenske in druge slovenske specialitete, dalmatinske in srbske jedi, morske in sladkovodne ribe — pripravljene na razne načine in drugo, vse z ustreznimi pijačo.

Koledar bodo objavili za en teden ali dva vnaprej in bodo poleg dneva in jedi, ki bo tedaj na programu, navedli tudi ceno. Naj omenimo, da bomo gastronomski koledar gradu Podvin objavljali vsako soboto tudi v našem časopisu.

Razen tega se tu ukvarjalo še z eno zanimivo zamisljo. V starih spodnjih graščinskih prostorih bodo uredili samopostrežno klet, ki bo opremljena s stilsko kletno opremo. V njej bo prostora za okoli 15 gostov. Družbe si bodo proti plačilu primerne pavalja (menijo, da bo ta manjši od 2000 dinarjev za gosta) v kleti lahko same postregle z izbranimi vini, domačim kruhom in suhomesnatimi proizvodi. — S.

Iz obeh dolin

● O MOZNOSTIH ZA 7-URNI DELAVNIK — V sredo popoldne se je sestala komisija občinske skupščine Škofja Loka za 7-urni delavnik. Imenovali so tri podkomisije. Komisije bodo najprej — v prihodnjem tednu — obiskale Sešir, LTH in SGP Tehnik v Škofji Loki ter intenzivno proučile možnosti za prehod na sedemurni delavnik ob večji produktivnosti kot sicer.

● SKODLJIVA LINEARNOST — V prostorih TVD Partizan Škofja Loka so se v sredo sestali vodilni uslužbenci delovnih organizacij in predstavniki družbeno-političnih organizacij v zvezi z nadaljnjo akcijo vpisovanja ljudskega posojila za Škofje. Med drugimi je bilo slišati nekaj kritičnih pripomb na račun višine vpisanega posojila glede na višino OD vodilnih uslužbencev. Ponekod je šlo vse preveč linearno, kar je škodljivo, ker lahko slabo vpliva na rezultat akcije.

● 500 OBČANOV V KOČEVJE — Na občinskem odboru SZDL v Škofji Loki so se v začetku tega tedna zbrali predstavniki KO SZDL komune. Razpravljali so o udeležbi občanov na nedeljskem zborovanju v Kočevju v počastitev 20-letnice KOČEVSKEGA ZBORA in o pripravah za praznovanje 20. obletnice II. zasedanja AVNOJ. Glede zadnje udeležbe na zborovanju v Kočevju (prevoz je brezplačen) naj povemo, da se ga bo udeležilo okrog 500 občanov škofjeloške komune. V zvezi s praznovanjem 20-letnice NOVE JUGOSLAVIJE pa so ustanovili pripravljalni odbor, ki bo sestavljal program osrednjih prireditev v komunah.

LOTO

ZACASNO POROČILO ZA 40. KOLO LOTA

Zrebanje je bilo 2. 10. 1963.

Izžrebane številke: 6, 17, 21, 34, 44, 48 in dodatna 31

PETICA — 316453

CETVORKA — 13.387

TROJKA — 725

TROJKE

● Jesenice 39

T-614498/4 T-614523/4
K-782321/4 K-782321/4
K-782324/4

● Kranj 46

K-787743/4 K-787756/4
K-787775/4 K-787776/4
K-787806/4 K-787806/4
K-787808/4 K-787808/4
K-787818/4 K-787826/4
K-787827/4 K-787829/4

● Radovljica 72

K-759794/4 K-759798/4

K-759814/4 K-759818/4

● Škofja Loka 88

K-796840/4 K-796849/4

K-796856/4

Dokončno poročilo za 39. kolo lota — Zrebanje 25. 9. 1963

PETORKE — 2.170.940

CETVORKE — 9.441

TROJKE — 465

Rok za izplačevanje do 2. decembra 1963

Kolektiv gostilničarja Posavec obveščena ljubitelje dobre kladne in pijače, da ima od 25. septembra t. l. dalje vsak dan na razpolago sveže postrelci, ocvrte ali pečene piščance, na žaru pa čevapčiče, različne pleskavice, svinjske kotlete in pečenice. Lokal je odprt vsak dan do 2. ure.

OBRTNIKI, SVORODNI POKLICI IN OSTALI!

Obveščamo vse tiste, ki stanujejo na področju mesta Kranja in ki za vpis ljudskega posojila niso zajeti v gospodarskih organizacijah, ustanovah, šolah itd., da je zanje vpisno mesto v uradih stanovanjskih skupnostih. Prosimo vas, da vpisujete posojilo na naslednjih sedežih stanovanjskih skupnosti:

1. Kranj-center Kranj, Tavčarjeva ulica 45
2. Huje-Planina-Čirče Kranj, Cesta 1. maja 5
3. Primskovo združni dom Primskovo
4. Stražišče Kranj, Seljakova 7 (pri Batlističu)
5. Zlato polje Kranj, Cesta Staneta Rozmana 13
6. Vodovodni stolp Kranj, Begunjska 10
7. Gorenja Sava streliški dom na Gorenji Savi

Vpisno mesto za vse upokoјence na področju mesta Kranja je na sedežu obč. društva upokoјencev Kranj.

DELAVSKA UNIVERZA V KRANJU RAZPISUJE NASLEDNJE TEČAJE

I.

Tečaje finančnega in materialnega poslovanja:

1. Nižji knjigovodski tečaj. Trajal bo 70 ur, šolnina znaša 10.500 din.
2. Nadaljevalni knjigovodski tečaj. Trajal bo 70 ur, šolnina znaša 10.500 din.
3. Knjigovodski tečaj za osnovna sredstva. Trajal bo 30 ur, šolnina bo 4500 din.
4. Knjigovodstvo OD s pripadajočim blagajniškim poslovanjem. Tečaj bo trajal 25 ur, šolnina znaša 3750 din.
5. Tečaj za organizacijo celokupnega materialnega poslovanja v gospodarskih organizacijah. Tečaj bo trajal 25 ur. Šolnina znaša 3800 din.
6. Obratun proizvodnje v sistemu ekonomskih enot. Tečaj bo trajal 50 ur. Šolnina znaša 7500 din.

II.

Delavska univerza v Kranju je ustanovila seminarjski center za obštetje dopolne šole za srednjo tehniško šolo (strojni, električni, lesni in kemijski oddelek). Center bo nudil pomoč slušateljem pri študiju v obliki seminarjev in drugo. Prijave za vpis v dopolnilno šolo se sprejemamo. Vabimo dopisnike, da se vključijo v seminarjski center pri DELAVSKI UNIVERZI KRANJ.

III.

Tečaj za tajnice oziroma za sekretarsko asistenco. Tečaj bo trajal 80 ur. Šolnina znaša 12.000 din.

Program posameznih tečajev, kakor vse informacije lahko dobite na Delavski univerzi Kranj, Cesta Staneta Zagarja 1, (poleg meštarnice), telefon 20-26 in 22-43.

Prijave sprejema Delavska univerza pisмено ali osebno do 20. oktobra 1963 in sicer vsak dan od 7. do 14. ure, v sredo tudi popoldne od 14. do 18. ure.

»Občinski odbor SZDL Kranj vabi vse občane mesta Kranja in okolice na slavnostno akademijo, ki bo v počastitev 20. obletnice KOČEVSKEGA ZBORA. Akademija bo v soboto, 5. oktobra 1963, ob 20. uri v dvorani kina Center v Kranju. V kulturnem programu nastopa razen domačih izvajalcev tudi gimnazijski pevski zbor iz Siska.

Vljudno vabljeni

ČP GORENJSKI TISK — KRANJ

razpisuje delovno mesto uslužbenke za finančno-knjigovodske posle

Pogoji: dokončana srednja ekonomska šola.

Interesenti naj se zglasijo v tajništvo podjetja.

Podjetje KOMUNALNI SERVIS PRODA:

1. ELEKTROMOTOR »Rade Končar« 8 KW 1440 obr./min. z vodno črpalko kapacitete 3500 l/min. do višine 20 m
2. ELEKTROMOTOR »Rade Končar« 34 KW 2940 obr./min. do višine 20 m
3. POLTOVORNI AVTOMOBIL znamke SKODA tip 1201 šest sedežni v voznem stanju

Prodajna cena po dogovoru.

Interesenti naj se zglasijo na upravi podjetja vsak dan od 7. do 14. ure.

Komisija za razpis mest direktorjev pri občinski skupščini Kranj razpisuje mesto

DIREKTORJA

MEDOBCINSKE KOMUNALNE BANKE KRANJ

pod naslednjimi pogoji:

1. visoka strokovna izobrazba in najmanj 5 let prakse na vodilnih mestih v finančni stroki
2. višja strokovna izobrazba in najmanj 10 let prakse na vodilnih mestih v finančni stroki

Kandidati na razpisano mesto naj vložijo pismene ponudbe, taksirane s 50 din državne takse, v roku 15 dni po objavi razpisa pri občinski skupščini Kranj.

Komisija za razpis mest direktorjev pri občinski skupščini Kranj razpisuje mesto

DIREKTORJA

PODJETJA »ELEKTRO« KRANJ

pod naslednjimi pogoji:

1. elektroinženir s 5-letno prakso na vodilnem mestu
2. elektrotehnik z 10-letno prakso na vodilnem mestu

Kandidati na razpisano mesto naj vložijo pismene ponudbe, taksirane s 50 din državne takse, v roku 15 dni po objavi razpisa pri občinski skupščini Kranj.

Na rob blejskih likovnih razstav ob zaključku sezone

Kultura in kulturni turizem

Likovna dejavnost na Bledu zaključuje z razstavo slikarjev Gorenjske bogato obdobje razstav, ki so se med sezono zvrstile v avli festivalne dvorane. Prva razstava je bila lani, ki jo je likovna komisija sveta Svobod in prosvetnih društev pripravila v sodelovanju z bivšim Jakopičevim paviljonom. To je bila razstava slikarja Bogdana Meška in kiparja Aladarja Zahariaša; odprli so jo 26. junija.

Št. tem, ko so bili v lankam letu ustvarjeni osnovni pogoji za likovno dejavnost, so se končno uresničila večletna prizadevanja kulturnih delavcev za kulturno ter estetsko vzgojo širokega kroga občinstva. Redno prirejanje razstav je navzlic neštetim težavam postalo možno zaradi pri uveljavljanju družbene vrednosti in pomembnosti kulturne. Struktura sodobne skupnosti, z družbeno samoupravljanjem, zahteva vsakega občana, da je splošno razgledan, da zna ocenjevati, kaj je vredno in vrednost od naravnih veljav ter izumetničenosti. Prav to je v današnjem času pomembno, ko se na vsa koraka valjuje klj in slabost. Prav zato menimo, da smotno vodena likovna vzgoja v množično pripomore k odpravi naših pojavov v naši skupnosti.

Likovna komisija si je že po prvem letu pridobila dragocene izkušnje. Po lanskem sodelovanju z Jakopičevim paviljonom je letos razstava boljše stike z likovniki in s društvom likovnih umetnikov v Ljubljani. Njena dejavnost temelji na povsem amaterski organizacijski osnovi, vendar pa se narava in pomen njenega dela ne prenaša ta okvir. Kljub temu se namerava likovna komisija še naprej delati kot amaterska sekcija sveta Svobod in prosvetnih društev.

Glavni zinitelj, ki je v največji meri narekoval potrebo po stalni razstavi (če smemo prireditveni odbor na Bledu tako imenovati) je seveda turistična narava kraja. Iz leta v leto smo ugotavljali, da mora turizem dobiti sčasoma tudi svojo vsebino v pomoč tako imenovanega kulturnega turizma. Razen številnih kvalitetnih prireditev, naravnih lepot, zgodovinskih in etnografskih zanimivosti so tudi razstave del tistega, kar pripomore, da je bivanje tužje, spoznavanje in doživljanje pa bolj zanimivo. Znano je, da gostje, ki prihajajo v tujem kraju čas

vzglede in spodbud. Razstava bo tudi pripomogla k medsebojnemu spoznavanju. Žal, je bila odprta malo kasno, zato se je ne bo moglo ogledati tudi večje število tujih obiskovalcev, turistov. Zaradi organizacijskih težav je ni bilo mogoče postaviti prej.

Po dosedanjih ugotovitvah so bile razstave obiskane dokaj dobro; letos že bolje kot lani. Z večjo ter učinkovitejšo propagando med gosti pa bi v prihodnje lahko dosegli še boljši obisk.

Kot kažejo vsa prizadevanja organizatorjev, se je likovna komisija lotila svojega dela dokaj široko in smotno. Kljub težavam je ob podpori sveta Svobod občine Radovljica in s sodelovanjem gorenjskega muzeja v Kranju ter društva likovnih umetnikov Slovenije in z razumevanjem turistične direktije Bled dosegla pri dosedanjem delu kar zadovoljive uspehe.

Jože Bohinc S Simičeve razstave

Predlog za razjasnitev mračnosti v delih Rudija Simičiča

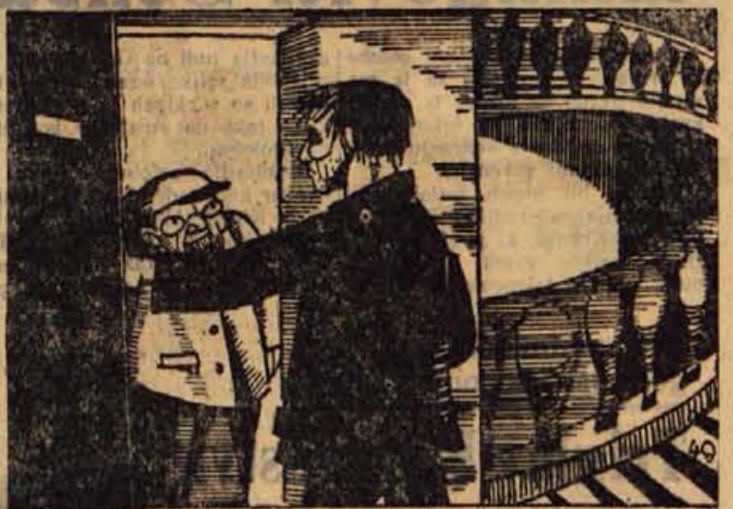
Ob njegovi četrti razstavi v Kranju

Realizem, impresionizem, nadrealizem, abstraktnost in sedaj zopet vrtnit v nekakšen svet nadrealizma, to je nemirna pot iskanja neke lastne izpovedne note v slikarstvu (ali grafiki) RUDIJA SIMIČIČA. Seveda ne gre gornjih oznak jemati dobesedno, bolj okvirno označujejo prehojeno pot. Ne naravnost in ne umirjeno, temveč nemirno, skoro nestrpno, da naravnost živčno zaletavanje sedaj sem, drugič tja. A vendar plodno. Iz abstraktnih faz ima Simičič danes svobodnejšo kompozicijo, iz osebno nelagodnega občutja ima temne, preveč črnogledne barve. Išče in ne moremo, skoro ne moremo mu očitati tekanja za modnimi novostmi. Jasno, pri iskanju svoje poti spoznava z dosegli teh, pa če si kaj prisvoji, mu niti ni v škodo. Vse obarva z barvami, ki prevladujejo v slikarju: z vsemi odtenki najtemnejših nians črne barve, vmes pa se pojavlja nekaj svetlejših lis. Tako črn, temačen, nevesel je prvi del razstave (v prvi dvorani), kjer razstavlja dela v suhi tehniki in

s tem posredno tudi v družbi. Namreč vpis na akademijo mu je bil onemogočen, ker ni imel zahtevane predizobrazbe. Lahko bi ga sprejeli v Društvo likovnih umetnikov. Toda ne. Verjetno filistrskemu pojmovanju ne ugaja živčni značaj, pa samouštvo, pa morda eruptivna odrezavost Simičiča in še marsikaj drugega, da bi lahko kot slikar dobil izkaznico društva in z njo povezane pravice. Vsak, ki nekeje dela, je vključen v določeno strokovno organizacijo, če nima že po samem delovnem mestu priznanih pravic. Človek, ki pa ga je narava udarila, da je postal slikar, da se ukvarja izrečno s slikarstvom, pa je brez njih in obsojen, da v današnjem času oživlja že pozabljeno bohemstvo preteklih dni v najslabšem pomenu besede. Nočem s tem reči, da bi moral vsak, ki se ukvarja s slikarstvom, postati član Društva slovenskih likovnih umetnikov. Prav pa tudi ni, da najdejo prostor v društvu samo tisti z akademijo. A Pavlovec.

„Ne obračaj se sinko“

49. Inženir Novak je videl svojega sina v ustaškem domu, sad vzgoje tega doma, zato je sklenil, da mesta še ne bo zapustil. Toda če bi se hotel še prikazati na ulicah, bi moral imeti drugo obleko, v kateri bi bil manj sumljiv. Poiskal je na vratih pri dobrih znancih, starih svojega prijatelja iz otroških dni. Stari Dobrič se je tako poznega obiska najprej prestrašil, a ko je zagledal Novaka, je vzkliknil: »Neven, si živ?«

50. »Kdaj so te izpustili?« ga je vprašal stari Dobrič. Ker inženir ni odgovoril, je stari hitro nadaljeval. »Ivici, sem vedno govoril: zavzemi se za našega Nevena, saj je vendar tvoj prijatelj. Ze od malih nog sta bila skupaj. Ivica pa... Veš Ivica bi to lahko storil. Ti morda še ne veš, da je naš Ivica sedaj v nemški vojski. Počakaj, pokazal ti bom njegovo sliko. Pogledaj, v uniformi je!«

51. Inženir Novak je počasi šel proti vratom. Starec je držal v roki sinovo sliko in opazoval Nevena. »Si pobegnil, Neven?« ga je nevedoma vprašal. Novak ni odgovoril. Z roko je iskal ključko na vratih. »Počakaj,« je tedaj rekel stari. »Preobleci se, saj takšen ne moreš v mesto!« Sinovo fotografijo je vrnil, kjer jo je vzel. »V kopalnici se lahko obrifeš. Medtem ti bom pripravil obleko,« je končal stari Dobrič.

VIKTOR GOLOSOVSKI Želim verjeti

43

Moje besede so presenetile Černiša. »Veste, tu pravzaprav ni kaj zanimivega. Suškov je poprosil mnega policista, ki je sodeloval s partizani, naj obišče Galjino kopalnico in mu sporoči, v kakšnem stanju je otrok in če karkoli povezuje. Policist je kmalu zatem sporočil štabu odreda, da je otrok umrl za škričalko in da je ženska, ki je skrbel za otroka, prav tako umrla. Razumem se, da je Suškov le s težkim srcom sporočil to strašno vest Galji, toda kaj naj bi storil?«

»In kdo je prejel to pismo? Galja je — kolikor vem — padla isto noč v Gerdovi hiši...«

»Tako je pravzaprav zgodilo v času, ko sem reševal Lagutenka.«

»Postojte za trenutek, prosim... V glavi se mi vrti,« sem pokazal Černišu in si obrisal pot s čela. — »To pomeni, da se je otrok morda rešil? In kako se je to zgodilo? Zakaj mi tega niste že prej povedali?«

»Prvič — me o tem sploh niste spraševali. Drugič — je ta zgodba dolga... Toda, če želite... Vse skupaj je pokvaril tisti kralj...«

»Zarino?«

»Po mojem odhodu je sedel Gerd mirno kakor dekletce in pri sebi držal v cev samokresa, ki ga je Galja naperila v njegovo odvečeno. Nenadoma je Galja zaslislala sumljiv zvok v sosednji sobi. Naglo se je obrnila in skozi na pol odprta vrata zagledala Galjo. Odkril je, kaj se dogaja v sobi in hitel po pomoč. Galja je spoznala, da je vse propadlo, zato je ustrelila v Gerda in nato proti stopnicam. Zarinov je bil že spodaj. Kakor veste, so v sobi streljali vojaki z brzostralkami. V trenutku, ko je Zarinov streljal, so skozi glavna vrata na ulico, je Galja sprožila. Ni zgrešila. Imunizacijo je streljala. Galja je videla, da je Zarinov mrtev.

Vrnila se je v sobo. Na tleh je ležal Gerd, zraven njega je ihtela Valentina.

»Daj mi svoj kožuh in ruto,« je ukazala Galja. »Zaklenila se boš v kopalnico. Nikomur ne smeš odpreti, razumeš? Sicer bo po tebi! Dobro veš, da se ne šalim.«

Azarova se ni obotavljala. Medtem je Galja oblekla Valentinin jopič in se pokrila z njeno ruto. Zatem je stekla v kuhinjo, razbila okno, ki je bilo obrnjeno proti vrtu in se spet vrnila v salon. Omahnila je na Gerdovo truplo in glasno zajokala. Tako so jo odkrili esesovci, ko so brez sapa pritekli v hišo. Galjin račun je bil preprost, vendar pravičen. Upala je, da bodo esesovci v zmešnjavi sprva pomislili, da je ona Valentina. Vojaki, ki so bili na straži, so bržkone slabo poznali Azarovo. Galja je računala tudi, da se Nemci sprva ne bodo brigali zanjo, čim bodo zagledali mrtvega standardenführerja. Tako se je tudi zgodilo... Esesovci so položili mrtvega Gerda na divan, mu odpeli uniformo in ga poskušali obvezati... Eden izmed njih je zagledal razbito šipo v kuhinji in pričel streljati skožno s samokresom. Galja je brez težav odšla po stopnicah in se izmuznila na ulico. Zraven hiše je obstalo nekaj avtomobilov. Neki major je odrinil Galjo in stekel po stopnicah... Sedla je na kamnito ograjo zraven vhoda na dvorišče in pričela jokati. Nekaj minut kasneje je videla, da ji nihče ne posveča pozornosti in tako se je skrivaj oddaljila iz nevarnega okolja.

»Za takšno roč je treba jeklenih živcev!« sem navdušeno rekel. »Počakajte... Povedati vam moram, kaj se je zgodilo potem. Po begu iz Gerdove hiše je Galja prišla do kinematografa Teniks'. Toda bila je previdnejša kakor jaz in tako je opazila, da se v okolici potikajo sumljivi ljudje. Takoj se je obrnila. Sklepa je, da so me ujeli in tako sploh ni odšla v najino hišico v Levoberežni ulici, temveč je izbrala drug naslov, v Zabrodski ulici. Ta naslov nama je nekdo dal Motovilov. Uspelo mu je zbežati iz svojega stanovanja in zdaj naju je pričakoval v tej hiši.«

»Kakšna škoda, da se niste spomnili tega naslova!«

»Nisem vedel, da me v stanovanju Motovilova pričakuje zaseda. Nekaj dni kasneje sta Galja in Motovilov zvedela, da so me ujeli in težko ranjenega Lagutenka prepeljali nazaj v Pribelsk. Pomagati nam nista mogla, čeprav je bila ilegalna organizacija v mestu

Rečensku zelo močna. Po Gerdovi smrti so namreč Nemci kar na slepo zaprli več ljudi in tako so prišli v zapor tudi mnogi naši tovarishi. Zaradi tega je bilo treba paziti na slehernega človeka. Uporabljali smo jih le za najpomembnejše akcije, večinoma za diverzije: uničevanja nemških transportov s strelivom, gorivom in vojaškimi enotami, uničevanje prometnih zvez, skladišč in podobne reči. Lagutenku pa ni mogel nihče več pomagati. Po sklepu vodstva je Galja ostala v Rečensku vse do prihoda naših čet. Prav tam je tudi prežela žalostno vest o smrti svojega dekletca, ki jo je posredoval Suškov. Po prihodu naših čet se Galja sploh ni več vrnila v Pribelsk. Stopila je v našo armado in prehodila dolgo borbeno pot. Bila je radiotelegrafistka, zvezni častnik, obveščevalka... Odlikovali so jo z Redom Rdeče zastave in Medaljo za hrabrost...«

»Da, da,« sem zamrmral. Nejasna misel, ki me je preganjala ves čas Černiševga pripovedovanja, se je vse bolj jasnila. »Galja, Galja...« sem tiho mrmral. »Kajpak, Galja Nalivajko — in čemu ne? Toda njena nečakinja mi je rekla, da ni imela hčerke!«

»Nisem razumel, ste kaj rekli?« me je vprašal Černiš.

»Ne, ne,« sem odgovoril, »kar tako, pač... Nečesa sem se spomnil... Povejte mi, se dobro spominjate Galjine zunanosti? Bi jo lahko spoznali na fotografiji?«

Iz žepa sem vzel fotografijo Ljudmile Zajkovske in jo pokazal Igorju. Komaj jo je ošinil s pogledom, je že mirno in prepričljivo dejal:

»To je Galja. Kako mlada je na tej fotografiji! Kje ste dobili njeno fotografijo?«

»Ste prepričani, da je to res Galja?« sem hudo razburjeno vprašal.

»Kajpak, to se razume!« je začuden vzkliknil.

»To je treba pisмено potrditi! Takoj zdaj! Podpisati se morate!« — Nisem več govoril, temveč kričal. — »Skrajna nuja narekuje, da to uradno potrdite. Razumete? Uradno.«

»Ničesar ne razumem. Kaj je z vami? Človek, umirite se vendar!«

»Počakajte!« — Nalil sem si kozarec vode in hlastno izpil. »So po njeni smrti ostali kakršnikoli dokumenti? Veste za kraj in čas njene smrti?«

»Cigave? Cigave neki, prosim?«

